

(*Ophiocephalus striatus*) ermee verwant is en er vroeger wel toe gerekend werd. Bij de labyrinthvissen kunnen de buikvinnen, die hier heel vooraan, recht onder of zelfs even vóór de wat hooger geplaatste borstvinnen zitten, op verschillende wijzen uitgegroeid zijn tot draadvormige sprieten. Bij de klimbaars zijn de buikvinnen geheel normaal. Bij de ikan tambakan (*Polyacanthus Hasseltii*), die op dezelfde moerassige plaatsen als sepat en gaboës, maar in minder groote hoeveelheid, voorkomt, zijn de beide voorste vinstralen van de buikvinnen uitgegroeid tot ongeveer twee maal de lengte van de overige vinstralen. Veel verder gaat dit bij de goerami, waar vooral de tweede vinstraal buitengewoon lang is en tot een soort van voelspriet is uitgegroeid, die tot het einde van de staart reikt. Aan den voet van die draad ziet men echter nog de rest van de buikvin met de overige vinstralen zitten. Bij de sepat, waar de voeldraad even lang is, is van dat restje van de buikvin weinig meer over en in Voor-Indië komen verwante soorten voor (*Trichogaster*), waar men in de plaats van de buikvin één lange draad zonder meer vindt.

Dat de zoo vervormde buikvinnen inderdaad de functie van voelsprietten, zooals we die bij de insecten kennen, vervullen, blijkt wel uit wat een onzer lezers, de heer HOVING te Medan, ons meedeelt, die in een schoolvijver eenige ikan sepat houdt:

„Laatst lieten we een paar Japansche goudvischjes te water. De zeer tamme „spats” (ze eten uit de hand) kwamen er ook bij kijken. En ik zag ze duidelijk de nieuwe „hu'sgenooten” met één zoo'n „voeldraad” aanraken. Niet één spat deed dat, minstens een drietal. Vandaar, dat ik dacht, dat die draden een dienst hadden ongeveer als de sprieten van een sprinkhaan. Kunt U mij over een en ander ook nader inlichten?”

Dat de eigenaardig uitgegroeiende buikvinnen als tastorganen dienen, is iets, waarvan een ieder, die deze vissen in een aquarium houdt, zich overtuigen kan. Wie onzer lezers kan daaromtrent uit eigen aanschouwing nog eens wat meedeelen?

H. C. DELSMAN.

EEN VRUCHTDRAGENDE WARINGIN EN ZIJN GASTEN.

Het is feest op ons achtererf; de groote Waringin, met zijn breed spreidende kroon, waaronder men in de ochtenduren zoo heerlijk zit, draagt overvol vrucht. Elk takje is bezaaid met de kleine geelgroene kogeltjes, die bij rijpheid een roodbruin wangetje krijgen. Voor een verwend gehemelte is er echter niet veel aan, een flauwgroene, zandige smaak (als het tenminste veroorloofd is dergelijke heterogene begrippen met smaak te ver-eenzelvigen) zonder meer lokt ons niet erg aan.

Heel wat gasten denken er echter anders over, tjonge wat een beweging en leven in den tuin! Er zitten tientallen koetilans (*Pycnonotus aurigaster*) en troetjoeks (*tjeloetjoek*, *Pycnonotus analis*) in de kroon, vliegen af en aan, wippen tak-op, tak-af, rekken halzen om een mooie vijg te bemachtigen, en daartusschendoor hebben ze het druk over den goeden oogst, den duren tijd, en die brutale rakkers van badjings, die waarachtig ook al in hun waringin komen. Want ook de badjings schijnen de vijgen niet te versmaden, met sierlijke vlugge wendingen draaien ze om stam en takken, reiken in de uiterste fijne twijgspitsen om de vruchtjes te bemachtigen, en wisselen zoo nu en dan hun maaltijd af met een verliefd krijgertjesspel. Een enkele maal doet een vertoornde koetilan een uitval naar een badjing met snavel en vleugel, dan vlucht het sierlijke eekhoortje snel langs een tak en de vrede keert weer.

Opmerkelijk hoe hier de troetjoecks overwegen, ik schat dat er wel achtmaal zooveel troetjoecks als koetilans zijn. (1)

Ook de djalaks, en wel de djalak-oeret (*Sturnopastor jalla*), laten zich niet onbetuigd; met breede zwaai zetten zij zich op de dikkere takken, huppelen voorzichtig naar de dunnere einden, om reikhalzend en kokhalzend een dikke vrucht naar binnen te werken. Zij voelen zich toch meer op hun gemak op den vasten bodem en bij voorkeur ziet men hen dan ook in paren deftig op den grond wandelen, zoo nu en dan samen redeneerend en gebarend of zij de wijsheid in pacht hadden. Misschien is dat dan ook wel zoo, wat kunnen wij eigenlijk over de wijsheid oordeelen? Maar onze hond laat zich niet imponeeren; vanachter een *Caryota* staat hij te loeren op de deftige gasten, springt opeens op ze af, om hoogst verwonderd, dat die Edeleeren hem toch nog te vlug af zijn, de lucht in te staren.

Maar niet alleen het vulgaire grijs en het deftige wit-zwart komt ons bezoeken, ook het geel is vertegenwoordigd. Er is een kepodang (*Oriolus maculatus*), die zijn buik rond komt eten, en weer wegvliegt, om na een poos weer terug te keeren, als hij de vijgepitjes intusschen elders heeft uitgezaaid.

Dan ziet men zoo nu en dan ook een kleine engkok (*Xantholaema rosea*), een baardvogeltje met roode keel. Dadelijk herkent men zijn verwantschap; op spechtenmanier vliegt en klimt hij, er niet tegen opziende een dikke vijg naar binnen te werken terwijl hij op zijn kop staat. Ook hij is geen blijvende gast zooals onze koetilans, troetjoecks en djalaks. Met lange tusschenpoozen komt hij een hapje nemen en dan roepen drukke bezigheden hem weer elders. Trouwens, dat zal bij de anderen ook wel het geval zijn, alleen door hun groote aantal ziet men de wisseling niet zoo.

Daar verdwalen een katjar (koetjitja, *Copsychus musicus*) en een sikattan (boeroeng kipas, *Rhipidura javanica*) onder de zwelgende bende; al gauw merken ze dat ze hier niets te maken hebben onder al die vegetariërs en pseudo-vegetariërs, en ze verdwijnen weer gauw, de eene vroolijk staartwippend en fluitend de sawoe in, de andere naar zijn zitplaatsje op de nangka.

Ook onder den boom op den grond een druk vertier. Behalve onze djalaks tallooze musschen, die de heele, afgefallen vijgen laten liggen, het makkelijker vinden de stukjes die de heeren daarboven morsen, op te pikken. Er is trouwens zoo'n overvloed dat men kieskeurig kan zijn. Een enkele maal komt ook een troetjoeck op den grond, pikt een afgefallen vijg, maar vliegt dan toch maar weer de kroon in, daar voelt hij zich meer op zijn gemak dan daar beneden, waar hij met zijn korte pooten dan ook een treurig figuur slaat bij de stevige djalaks.

In de verte loopt een paartje perkoetoets en pikt de vijgekruimeltjes op. Vlug en sierlijk, schuwer dan de andere gasten, houden zij zich wat op den achtergrond om vlug weg te vliegen bij 't naderen van menschen. Zij zijn de eenige duiven die komen; zouden de andere soorten niets van onze waringin weten, of zijn ze te schuw? De vogels zijn hier anders tamelijk mak, dat ligt misschien wel aan den politieopziener die de kwajongens met hun buksen te pakken neemt.

Kertosono, 9 Mei 1920.

CH. C.

(1) Ook ik merkte tijdens een verblijf in Oost Java op, dat de troetjak daar domineert; in West Java is het juist andersom.